

РЕАЛІЗАЦІЯ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МЕНЕДЖЕРА ГОТЕЛЬНО-ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ

У ході аналізу Державного стандарту й навчального плану підготовки майбутніх менеджерів готельно-туристичної індустрії встановлено, що сукупність соціальних вимог до комплексу їхніх знань, умінь та особистісних якостей будується на основі цільових установок, структури діяльності та організаційно-педагогічної моделі фахівця. Певною мірою ці вимоги співвідносяться з базовими професійними вміннями, формування яких залежить від якості опанування студентами фахових дисциплін.

В Україні протягом останніх років багато наукових праць присвячено проблемі вдосконалення професійної підготовки майбутніх менеджерів готельно-туристичної індустрії. Забезпечити рівень підготовленості менеджера, адекватний вимогам часу, на наш погляд, можливо за таких умов:

– Створення у профільних ВНЗ автономної, цілісної, методичної системи, що ґрунтується на основі запровадження інноваційних технологій.

– Використання у викладачій діяльності глобальної комп'ютерної мережі Інтернет. Побудова внутрішньої комп'ютерної мережі Інтернет.

– Використання у навчальному процесі нових педагогічних технологій з попереднім опрацюванням їхніх інтра-, інтер- і метапредметних ознак, зв'язків і завдань.

– Реалізація гнучких, варіативних навчальних планів, що відображають як національний, так і глобальний характер освіти.

– Кожна форма роботи зі студентами має бути організована з урахуванням основних ознак відкритих систем об'єктів (рівності, ієрархічності будови, динаміки розвитку, відносної відособленості, багатфакторної детермінації), повинна мати цілісну, завершену будову.

– Діяльність викладачів різних дисциплін має координуватися для створення цілісної системи впливу на розвиток студентів – менеджерів відповідно до стратегічних і тактичних вимог професійної підготовки.

– Незалежно від профілю й змісту підготовки майбутніх менеджерів і характеру предмета, слід постійно зіставляти поточну й перспективну діяльність, розкривати студентам професійний зміст поточних подій, взаємозв'язок і взаємозалежність цих двох систем діяльності. Кожне інформаційне повідомлення має супроводжуватися демонструванням його аналогу (безпосереднього чи опосередкованого) в професійній діяльності.

– Урахування світових стандартів атестації фахівця з присвоєнням академічних ступенів бакалавра й магістра в галузі менеджменту.

– Дотримання принципів гуманізації, демократизації, індивідуалізації, диференціації.

– Створення умов для неперервної освіти менеджерів протягом усього періоду їхньої професійної діяльності.

Спрямованість професійної підготовки фахівця-менеджера готельно-туристичної індустрії на формування комунікативних, особистісних і професійних якостей з урахуванням статевої належності, крім основної мети – прийняття образу фахівця-менеджера як варіанту гендерної ідентичності та усвідомлення необхідності формування особистісних і професійних якостей, – сприяє:

– гармонізації відносин між жінкою й чоловіком;

– підвищенню рівня сексуальної обізнаності і репродуктивного здоров'я;

– навчально комунікативним вмінням й навичкам гендерного управління, діагностики, корегування і профілактики гендерних конфліктів.

Система занять у профільних ВНЗ повинна формувати комунікативні вміння й навички майбутнього менеджера готельно-туристичної індустрії, сприяти розвитку усіх компонентів моделі фахівця, а саме:

– завдяки гендерним знанням не тільки визначається феномен фахівця-менеджера, але й формується образ як суб'єкт соціальних відносин (когнітивний компонент); освоюються гендерні технології управління (операціональний компонент);

– дослідження власних гендерних характеристик у структурі Я-концепції, змістових характеристик власної ідентичності, зокрема, визначення власного особистісного потенціалу дозволяє усвідомити свій професійний вибір і сформувати позитивний образ фахівця-менеджера як варіант гендерної ідентичності (мотиваційно-ціннісний та особистісний компоненти);

– система практичних занять сприяє розвитку організаційних, управлінських і прогностичних здібностей з урахуванням гендерного підходу до управління; розвиткові вольових якостей, комунікативних умінь, критичного мислення, толерантності (операціональний компонент).

Застосування гендерного підходу в професійній підготовці менеджерів готельно-туристичної індустрії дозволить навчити студентів взаємодіяти з партнерами як в особистісних, так і в ділових стосунках на основі співпраці та взаємоповаги. Набуті вміння й навички стануть змістом ціннісно-мотиваційного та операціонального компонентів фахівця-менеджера готельно-туристичної індустрії.

Ефективність формування особистісних і професійних якостей майбутніх фахівців-менеджерів готельно-туристичної індустрії з урахуванням їхніх гендерних особливостей, вияву рівня комунікативних умінь у процесі професійної підготовки залежить від низки суб'єктивних і об'єктивних чинників. Істотне значення в контексті цього дослідження мають такі об'єктивні чинники: сформованість позитивного образу фахівця-менеджера як варіанту статевої ідентичності; ставлення до професійної освіти як до обов'язкового й необхідного компонента для формування особистісних і професійних якостей конкурентноспроможного фахівця; зміст навчального матеріалу має охоплювати гендерну тематику й забезпечувати достатній рівень теоретичної підготовки та необхідні навички для успішного спілкування й утілення бажаного в програму дій, зважаючи на специфіку професійної діяльності; організаційно-педагогічний вплив, що характеризується гендерною чутливістю й взаємною відвертістю педагога й студента, використанням методів активізації пізнавальної й творчої діяльності, створенням психологічного мікроклімату на заняттях, що забезпечує суб'єкту позицію його учасника.

До суб'єктивних чинників належать: мотиви навчання – стійке мотиваційне ставлення до професійного навчання, процесу формування необхідних комунікативних умінь і професійних якостей, наявність особистісного чинника в освоєнні професії, спрямованість на реалізацію творчого потенціалу в професійній діяльності; загальнокультурний рівень студентів, їхні потенційні можливості й індивідуальні особистісні якості (зокрема здатність до самоідентифікації й адекватне позиціонування).

Дію цих чинників, що зумовлюють динаміку формування особистісних і професійних якостей майбутнього фахівця-менеджера готельно-туристичної індустрії з урахуванням впливу статевої належності, перевірено в ході експериментального дослідження.

Таким чином, процес професійної підготовки фахівця-менеджера готельно-туристичної індустрії, формування комунікативних умінь з використанням гендерних знань, відкриває для студентів нові цінності, що структуруються в особистісні якості: воля як здатність до подолання перешкод; діяльнісний підхід як потреба прорухувати послідовність дій; критичний метод мислення як здатність критично осмислювати культурні й соціальні аспекти, ігноризовані й об'єктивні; проектне ставлення до себе як здатність будувати проєкцію свого життя на майбутнє.

Герасимчук А.Ю.
Луцьк, Україна

ДЕЯКІ АСПЕКТИ СУТНІСНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОНЯТТЯ «ЕЛІТА» ЯК РУШІЙНОЇ СИЛИ ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ

Становлення України як самостійної демократичної держави неможливе без відродження й розбудови національної системи освіти – найважливішої ланки виховання свідомих громадян Української держави, формування освіченої творчої особистості, її фізичного й морального здоров'я. Одним із завдань сучасної системи освіти й виховання є формування української національної еліти, яка забезпечила б високий рівень розвитку держави й народу [1, с.116]. Українське суспільство потребує гідного пошанування традицій та їх творчого оновлення.